

ชื่อวิทยานิพนธ์	การดูแลตนเองและการดูแลทารกแรกเกิดของมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี
ผู้เขียน	นางนันทรัตน์ ภูประดิษฐ์
สาขาวิชา	การพยาบาลบิตารมารดาและเด็ก
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายการดูแลตนเองและการดูแลทารกแรกเกิดของมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มมารดาหลังคลอดที่ติดเชื้อเอชไอวีที่คลอด ณ โรงพยาบาลสงขลา เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 10 ราย ศึกษาช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2539 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539 เก็บข้อมูลโดยการติดตามเยี่ยมบ้านในช่วง 2 เดือนหลังคลอด ใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต และการบันทึกข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลโดยการตรวจสอบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ผลการวิจัย พบว่า

กลุ่มตัวอย่างอายุ 14-36 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาระดับประถมศึกษา ฐานะยากจน ติดเชื้อจากสามี และอยู่ในระยะติดเชื้อไม่ปรากฏอาการ มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ดังนี้ 1) เป็นโรคร้ายแรง รักษาไม่หาย 2) นำเกลียด น่ากลัว และสังคมนรังเกียจ 3) ติดต่อทางร่วมเพศ และใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้ป่วยเอดส์ 4) ผอม น้ำหนักลด อ่อนเพลีย ไม่มีแรง และมีผื่น ผลตามตัว และมีปฏิกิริยาต่อการติดเชื้อเอชไอวี ดังนี้ 1) ตกใจ เสียใจ และแปลกใจเมื่อทราบว่าติดเชื้อเอชไอวี 2) ยอมรับสภาพว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวี 3) ไม่กล้าเปิดเผยความจริง 4) หวาดกลัวและหวาดระแวงตนเองและลูกมีอาการของโรคเอดส์ 5) รอความหวังว่าจะมียาที่สามารถรักษาโรคเอดส์ มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีให้ความหมายการดูแลตนเองว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ตนเองปลอดภัยและมีความสุข และรู้ว่าควรดูแลตนเองในสิ่งที่จะเกิดผลดีและหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะเกิดผลเสียต่อตนเอง การดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) พยายามรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ 2) ไม่เปิดเผยความจริง 3) ป้องกันการแพร่เชื้อสู่ลูกและบุคคลในครอบครัว 4) สังเกตอาการผิดปกติที่เข้าใจว่าเป็นอาการของโรคเอดส์ 5) ซื่อยามารับประทานเองเมื่อเจ็บป่วย 6) หลีกเลี่ยงสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียด 7) ให้กำลังใจตนเองว่าจะมียารักษาโรคเอดส์ให้หายได้ 8) แสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับยาและวิธีการรักษาโรคเอดส์ 9) งดอาหารแสลง 10) ต้มน้ำร้อนและอาบน้ำร้อน 11) รับประทานยาสำหรับมารดาหลังคลอด 12) แสวงหาความรู้ในการปฏิบัติตัวหลังคลอดจากผู้มีประสบการณ์ มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีให้ความหมายการดูแลทารกแรกเกิดว่าเป็นการดูแลทารกกว่าเป็นการช่วยเหลือทารกให้เจริญเติบโตและแข็งแรง และรู้ว่าควรดูแลทารกเช่นเดียวกับทารกทั่วไป การดูแลทารกแรกเกิดของมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ประกอบด้วย 1) เลี้ยงทารกด้วยนมผสมแทนนมแม่ 2) รักและสงสารมากกว่าปกติ 3) ป้องกันทารกไม่ให้เจ็บป่วย 4) สังเกตอาการผิดปกติของทารก 5) รักษาทารกด้วยตนเองเมื่อทารกเจ็บป่วย 6) แสวงหาความรู้ในการดูแลทารกจากผู้มีประสบการณ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลตนเองและการดูแลทารกแรกเกิดของมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ประกอบด้วย ความเชื่อ ประสบการณ์ ฐานะทางเศรษฐกิจ ภาวะสุขภาพ การ

สนับสนุนทางสังคม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ ขนบธรรมเนียมของสังคม ระบบบริการสาธารณสุข และ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม